

BORIS KOLLÁR
SME RODINA

PRÍRUČKA PRE MOTORISTOV

Odlož si ma, zídem sa Ti.

JUDr. Bc. Miloš Svrček, PhD., LL.M.

Vzdelanie:

- **2002 - 2007**, Právnická fakulta UK v Bratislave (Mgr.)
- **2007 - 2009**, Právnická fakulta UK v Bratislave (JUDr.)
- **2008 - 2010**, Diplomatická akadémia UK v Bratislave, postgraduálne štúdium,
- **2010 - 2013**, Doktorandské štúdium, Paneurópska vysoká škola v Bratislave, (PhD.)
- **2014 - 2015**, Postgraduálne štúdium, International Education Society, Londýn, (LL.M.)
- **2015** - súčasnosť, Katedra politológie, Univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne

Práca:

- **2008 - 2009**, Hlavný radca, Ministerstvo spravodlivosti SR,
- **2009** - Hlavný radca, Odbor európskych politik, Ministerstvo zahraničných vecí SR,
- **2009 - 2010**, Hlavný radca, Sekcia trestného práva, Ministerstvo spravodlivosti SR,
- **2011 - 2016**, Riaditeľ odboru, Ministerstvo dopravy, výstavby a reg.rozvoja SR,
- **2014 - 2015**, Vysokoškolský pedagóg, Vysoká škola Goethe Uni v Bratislave,
- **2017** - Štátny radca, Úrad na ochranu osobných údajov,
- **2017** - súčasnosť, Generálny manažér, člen Predsedníctva, tímlíder hnutia pre dopravu a výstavbu, hnutie SME RODINA

13

Vízia v doprave:

Všetci veľmi dobre vieme aká je katastrofálna situácia s dopravou, keď to dennodenne pociťujeme na vlastnej koži. Musím súhlasiť s podnikateľmi a živnostníkmi, ktorí sa častokrát vyjadrujú, že sa cítia, akoby boli odtrhnutí od Európy. Čo je podľa nich dôvodom? Samozrejme **chýbajúce kvalitné cesty a železnica**, čo logicky spôsobuje, že sa regióny na Slovensku odborne aj ľudsky vyprázdňujú. To však so sebou prináša obrovské riziko, keďže predovšetkým mladí ľudia sa po rokoch života v cudzine vracajú už len veľmi ťažko a vrátiť fungovanie v týchto regiónoch do pôvodného stavu bude už veľmi ťažké.

Treba vrátiť Slovákom dôvod tešiť sa na budúcnosť, ako aj dôvod byť hrdý na to, kým sú. Mám dosť toho, že štát tlačí obyčajných ľudí, ktorí tvrdo drú, do výraznejšieho zaťaženia rodinného rozpočtu, a to nie len vo vzťahu k držbe a užívaniu motorových vozidiel. Dokedy sa budeme prizerať podpisovaniu nevýhodných zmlúv, ako napríklad pri nevýhodnom výbere mýta? Dokedy nám budú unikať stámilióny eur z dôvodu podpisovania nevýhodných zmlúv, pričom tieto financie mohli byť určené na výstavbu ciest.

V prípade ak mi vo voľbách odovzdáte dôveru, budem ako Váš zástupca predkladať také návrhy v doprave a výstavbe, **aby všetci občania Slovenska mohli využívať výhody, ktoré Slovensko ponúka.**

Zostaňte v kontakte a spoznajte sa lepšie. E-mail: milos.svrcek@gmail.com

Sledujte moju stránku na Facebooku: <https://www.facebook.com/MilosSvrcekBlog/>

Ing. Marcel Janco

Vzdelanie:

- **1989 - 1993**, Stredná priemyselná škola elektrotechnická Tvrdošín
- **1993 - 1997**, Vysoká škola dopravy a spojov, Žilina, Fakulta Elektrotechnická - Mechatronika
- **1997 - 2003**, Vysoká škola dopravy a spojov, Žilina, Fakulta Prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov - Cestná doprava
- **2008 - 2014**, Žilinská univerzita - Ústav súdneho inžinierstva, špecializované štúdium - Súdne inžinierstvo v odbore Doprava cestná

Práca:

- **2001**, technik likvidácie motorových vozidiel
- **2008**, riaditeľ obvodného úradu pre cestnú dopravu
- **2010**, autor webu pre motoristov – www.autorubik.sk, www.marceljanco.sk
- **2015**, znalec v odbore Doprava cestná

50

Vízia v doprave:

Pomáhať slovenským motoristom. Pre väčšinu z nás je automobil dôležitou súčasťou každodenného života. Bohužiaľ, situácia je pre ťažko skúšaného slovenského motoristu z roka na rok komplikovanejšia. Okrem neustále sa zhoršujúceho stavu cestnej siete sú dôvodom aj rôzne poplatky, regulácie, nariadenia, či obyčajné pokuty.

Je nás okolo 3 miliónov motoristov, ale kto zastupuje naše požiadavky v parlamente? Za 30 rokov nebol jediný poslanec, ktorý by svoj poslanecký mandát zasvätil výlučne motoristom. Existuje ľudsko-právny ombudsman, bankový ombudsman... Prečo nemôže existovať aj ombudsman pre motoristov? Situácii, kedy by motorista potreboval pomôcť je viac ako dosť, napr. pri dopravnej nehode, poistnom plnení či upozorňovaní na rôzne problémy v bezpečnosti cestnej siete. Pred 10-timi rokmi som založil web Autorubik.sk, kde sa snažím svojimi radami pomôcť slovenskému motoristovi. Robím to bezplatne a s radosťou.

Ak mi prejavíte dôveru, mojim cieľom bude predkladať také poslanecké návrhy, aby sa situácia v doprave začala pomaly, ale isto zlepšovať a slovenský motorista si mohol konečne povedať: **Radosť jazdiť po tom našom krásnom Slovensku.**

Pre viac informácií som tu pre Vás: info@marceljanco.sk, www.autorubik.sk, www.marceljanco.sk

Priatel'ia,

Téma **Dopravy a výstavby** na Slovensku, na ktorej pracujeme v rámci hnutia SME RODINA, patrí medzi najdôležitejšie v oblasti rozvoja národného hospodárstva a riadenia štátu. Doprava v Slovenskej republike je **svojim objemom v spotrebe verejných zdrojov na 4. mieste** po sociálnych veciach, zdravotníctve a školstve, pričom sa tu rozdeľuje najväčší objem štátnych zákaziek. Aj napriek obrovským finančným čiastkam, je takmer tretina štátnych ciest v zlom až havarijnom stave, železničná doprava neslúži tak ako by mala a po rokoch sľubov od jednotlivých vlád je jasné, že **ani do roku 2025 sa neprepoja dve najväčšie mestá na Slovensku diaľnicou**.

Verejnosť je tak výrazne diskriminovaná a nedostáva to na čo sú vynakladané zdroje. Nie je prijateľné ak sa nerieši zlý až havarijný stav mostov, nefunkčných zvodidiel, nebezpečných výtlkov. Od štátu všetci očakávame, že bude v každej situácii a oblasti potvrdzovať svoju povinnosť garantovať a presadzovať rozvoj diaľnic, rýchlostných ciest, železníc, prístavov, letísk a výstavby nájomných bytov. Aby si každý slušný človek bez rozdielu mohol povedať: **toto je môj štát, ktorému dôverujem**.

Boris Kollár

Predseda hnutia SME RODINA

PROGRAM V DOPRAVE A VO VÝSTAVBE: PROGRAMOVÉ DESATORO

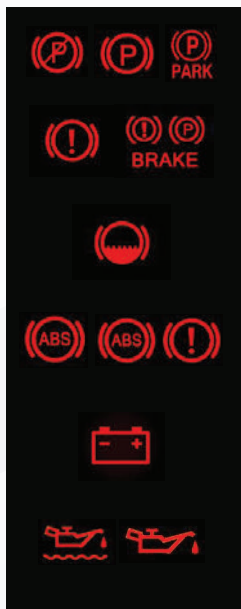
- 1. Zrušiť poplatky za registráciu vozidiel** – daň pre úspešných – nemá nič spoločné ekológiou, resp. je potrebné nechať len registračný poplatok pri prvom prihlásení. Každé ďalšie prihlásenie bude už len administratívny úkon.
- 2. Budovanie nabíjacích resp. čerpacích staníc pre elektromobily a vozidlá s pohonom na CNG.**
- 3. Optimalizácia siete STK staníc** – optimalizácia existujúcej siete s cieľom, aby aj vozidlo bolo v poriadku a motorista nebol v strese.
- 4. Overenie vozidla na jednom štátom spravovanom centrálnom webe.** Každý motorista si zadarmo overí podľa VIN čísla najazdené km, STK, EK, či nie je vozidlo v exekúcii, pátraní alebo či nie je iným spôsobom zatažené.
- 5. Zmeniť systém pokutovania** - aby nebola priorita čo najvyšší výber, ale naopak čo najnižšia nehodovosť.
- 6. Skvalitnenie rekonštrukcie ciest a budovanie cyklotrás** - oprava musí nielen vyzeráť, ale aj vydržať. Tam, kde je vybudovanie cyklotrasy nemožné alebo finančne náročné, vytvoriť dostatočne široké postranné pásy pre cyklistov a chodcov.
- 7. Permanentne vyhodnocovať nehodové úseky** s povinnosťou príslušných úradov aktívne hľadať konštruktívne riešenie, nielen osadením značky znižujúcej rýchlosť.
- 8. Výstavby vonkajších obchvatov miest.** Čo najskôr presadiť modernizáciu ciest I. triedy od Senice až po Michalovce výstavbou malých obchvatov (preložky ciest), prostredníctvom ktorých by sa vyčlenila nákladná doprava mimo centier miest.
- 9. Vytvorenie Inštitútu dlhodobého plánovania výstavby a údržby cestnej siete.**
- 10. Urýchlená rekodifikácia stavebného práva a príprava zákona o líniových stavbách,** ktorý má skrátiť dobu prípravy stavieb.

KONTROLKY V AUTE: ICH VÝZNAM V PRAXI

Symbolov a rôznych kontroliek je už vo vozidlách toľko, že problém vyznať sa nemajú len bežní vodiči ale neraz aj skúsení automechanici. Niektoré kontrolky majú iba čisto informatívny charakter, niektoré naopak oznamujú veľmi závažnú poruchu, kedy je neraz nutné okamžite zastaviť vozidlo. Malým pozitívom pre technicky menej zdatného vodiča je aspoň pomoc vo forme sfarbenia kontroliek. Podľa farby svietiacej kontrolky je totiž možné rozpoznať prípadnú vážnu poruchu či hroziace nebezpečenstvo. Vo všeobecnosti sa pri kontrolkách používa červená, oranžová/žltá, zelená a modrá farba.

ZOBRAZENIE A VÝZNAM JEDNOTLIVÝCH SYMBOLOV

Červená farba kontrolky už označuje vážny problém alebo pokazené zariadenie. Výnimku tvorí len svietiaci kontrolka aktívnej ručnej brzdy, nezapnutých pásov, odstupu vozidla, resp. svietiace kontrolky tesne pred štartom motora (tlaku oleja, dobijania akumulátora, atď.). V prípade červenej kontrolky často ide o sekundy a je teda veľmi dôležité vozidlo čo najskôr zastaviť a volať odborníka. Ak sa totiž rozsvieti napríklad kontrolka tlaku oleja, z dôvodu poruchy olejového čerpadla alebo chýbajúceho oleja, znamená to, že motor prestáva byť aktívne mazaný a akútne hrozí jeho zadretie.

Kontrolka parkovacej brzdy

Upozorňuje na aktivovanú /zatiahnutú parkovaciu brzdú.

Kontrolka brzd

Kontrolka svieti ak je zatiahnutá ručná brzda (ak nie je samostatná kontrolka park. brzdy) alebo ak je v brzdovom systéme málo kvapaliny.

Kontrolka brzd

Kontrolka svieti ak je v brzdovom systéme málo kvapaliny.

Kontrolka systému ABS

Kontrolka svieti načerveno, ak nefunguje ABS resp. v brzdovom systéme je vážna chyba, ktorá ohrozuje bezpečnosť jazdy

Kontrolka akumulátora

Ak svieti kontrolka aj po naštartovaní motora, nedobíja sa akumulátor.

Kontrolka tlaku motorového oleja

Tlak oleja v motore nedosahuje požadovanú úroveň. Buď je oleja málo alebo je porucha na mazacom systéme motora.

Kontrolka teploty alebo nízkej hladiny chladiacej kvapaliny

Motor sa prehrieva, čo značí jeho preťaženie alebo chýbajúcu chladiacu kvapalinu.

Kontrolka teploty oleja v automatickej prevodovke

Kontrolka sa rozsvieti, ak teplota oleja prekročí prípustnú/hraničnú úroveň.

Kontrolka airbagu

Systém airbagov vykazuje poruchu. Buď je chyba v elektronike alebo kontakte.

Kontrolka odstupu resp. hroziacej kolízie

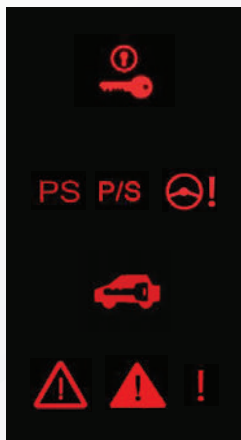
Rozsvietená kontrolka upozorňuje na malú vzdialenosť od vpredu idúceho vozidla.

Kontrolka otvorenia dverí, zadného veka-kufra alebo prednej kapoty

Kontrolka zamknutého riadenia Rozsvietená kontrolka upozorňuje zamknuté/zablokované riadenie (záмок volantu, snímač a podobne).

Kontrolka zamknutého riadenia

Rozsvietená kontrolka upozorňuje zamknuté/zablokované riadenie (záмок volantu, snímač a podobne).

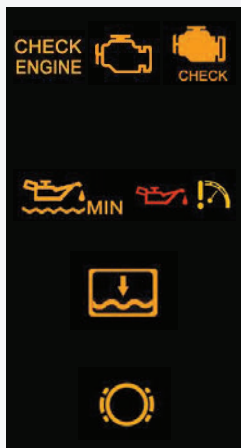
Kontrolka poruchy spínača zapalovania.
Príčin rozsvieteney kontrolky môže byť viacero. V závislosti od typu vozidla sa môže jednať o chybu kľúča, spínacej skrinky, zapalovania, riadiacej elektroniky a podobne.

Kontrolka posilňovača riadenia
Táto kontrolka signalizuje vážny problém s posilňovačom riadenia.

Kontrolka nesprávneho kľúča
Táto kontrolka signalizuje nesprávny kľúč na naštartovanie motora.

Výstražná kontrolka prístrojového panela
Táto kontrolka zvyčajne svieti spolu s ďalšou kontrolkou a znamená, že bol zistený jeden alebo viac vážnych problémov.

Žltá/oranžová farba kontrolky označuje, že dotýčný systém - zariadenie má nejakú požiadavku (napr. prázdna nádrž, treba doliať olej či kvapalinu do ostrekovačov, signalizácia opotrebovaného brzdového obloženia či vypálenej žiarovky).

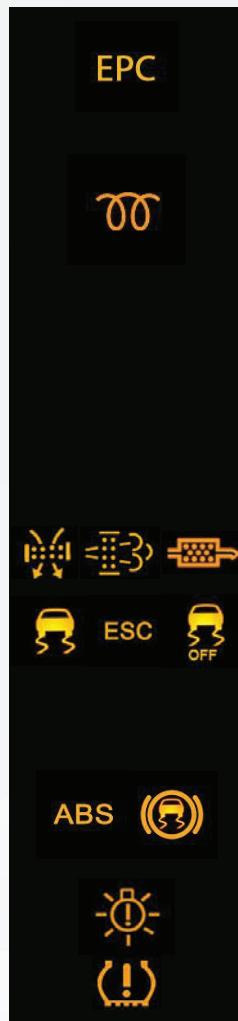

Kontrolka riadenia motora
Ak kontrolka svieti, signalizuje to poruchu zapalovania, vstrekovania paliva, čistenia/emisii výfukových plynov - EGR/lambda sonda, nefunkčný snímač kľukového či vačkového hriadeľa, atď.

Kontrolka nízkej hladiny motorového oleja
Kontrolka svieti, ak množstvo motorového oleja kleslo pod požadovanú úroveň.

Kontrolka nízkej hladiny chladiacej kvapaliny
Kontrolka svieti, ak množstvo chladiacej kvapaliny kleslo pod požadovanú úroveň.

Kontrolka opotrebovania brzdových platničiek

Kontrolka poruchy komponentov vozidla
Keď svieti táto kontrolka, signalizuje to poruchu napr. v škrtiacej klapke, elektronickom pedály alebo v nefunkčnom spínači brzdových svetiel (ostanú svietiť alebo nesvietia).

Kontrolka žeravenia
Signalizuje predhrev dieselového motora, to znamená že žeraviace sviečky (žhaviče) sú v činnosti. Po zhasnutí kontrolky treba čo najskôr (okamžite) naštartovať motor. Ak kontrolka nezhasne, ale svieti aj počas jazdy, môže byť chyba v nefunkčnej okruhu žeravenia (žeraviacej sviečke, relé žeravenia, atď) ale aj v elektronickom pedály, palivovom čerpadle (snímač polohy elektro-nického šupátka, ventil začiatku vstrek), chyba v podtlakovom okruhu turba, snímači hmotnosti nasávaného vzduchu či zlom kontakte v kábloch /kontaktach - prehryzenie od kuny alebo chyba riadiacej jednotky motora. Pri trvalo svietiacej kontrolke sa môže motor prepnúť do núdzového režimu - obmedzí sa výkon a max. rýchlosť. Ak kontrolka počas jazdy bliká, môže byť chyba aj v spínači pedálu brzd - nefungujú brzdové svetlá.

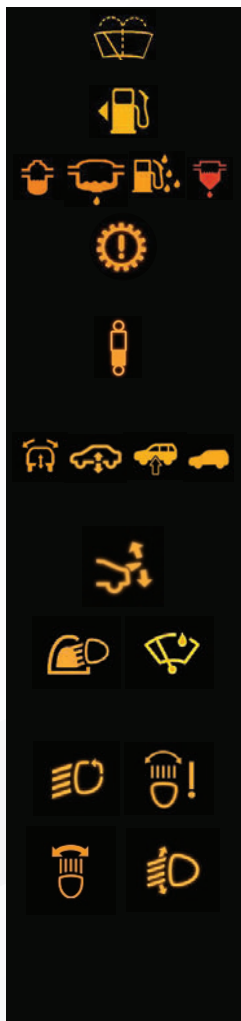
Kontrolka filtra pevných častíc DPF/FAP
Signalizuje problém s filtrom pevných častíc.

Kontrolka elektronického stabilizačného programu ESP
Ak sa kontrolka rozblíka počas jazdy, systém je v činnosti a aktívne zasahuje do riadenia v prípade vzniku potenciálne nebezpečnej situácie. Ak sa kontrolka rozsvieti počas jazdy natrvalo, systém nefunguje.

Kontrolka protiblokovacieho brzdového systému ABS
Ak sa kontrolka rozsvieti počas jazdy natrvalo, systém nefunguje.

Kontrolka nefunkčnej/vypálenej žiarovky

Kontrolka tlaku v pneumatikách
Kontrolka informuje o nesprávnom tlaku v pneumatikách.

Kontrolka nízkej hladiny vody v nádržke

Kontrolka stavu paliva v nádrži

Šípka značí, na ktorej strane sa nachádza plniace hrdlo.

Kontrolka vody v palive

Informačná kontrolka automatickej prevodovky

Táto kontrolka zvyčajne svieti spolu so správou na displeji.

Kontrolka systému adaptívnych tlmičov pruženia

Ak sa rozsvieti táto kontrolka, zrejme došlo k poruche v regulácii tuhosti pruženia.

Kontrolka vzduchového pruženia

Ak sa rozsvieti táto kontrolka, zrejme došlo k poruche na systéme vzduchového pruženia funkčnosť systému

Kontrolka zadného spojlera

Ak sa rozsvieti táto kontrolka, zrejme došlo k poruche na systéme ovládania zadného spojlera.

Kontrolka svetelného resp. dažďového senzora

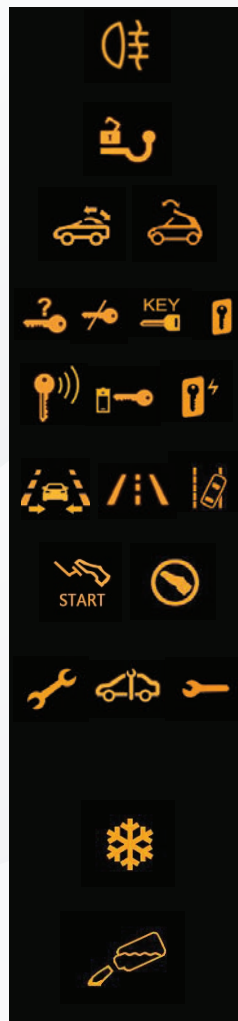
Ak sa rozsvieti táto kontrolka, zrejme došlo k poruche na systéme automatického stierania resp. rozsvetovania svetiel.

Kontrolka adaptívneho osvetlenia AFL

Ak sa rozsvieti táto kontrolka, zrejme došlo k poruche na systéme adaptívneho osvetlenia.

Kontrolka automatického sklonu svetlometov

Ak sa rozsvieti táto kontrolka, zrejme došlo k poruche na systéme automatického prepínania diaľkových/tlmených svetiel resp. plynulého nastavenia sklonu svetelného lúča.

Kontrolka zadných hmlových svetiel

Žltá kontrolka signalizuje, že zadné hmlové svetlá sú zapnuté.

Kontrolka ťažného zariadenia

Ak sa rozsvieti táto kontrolka, zrejme došlo k uvoľneniu/rozpojeniu ťažného zariadenia.

Kontrolka zatvárania/otvárania strechy (kabriolet)

Kontrolka svieti ak sa strecha otvára alebo zatvára.

Kontrolka kľúč nie je vo vozidle

Platí len pre vozidlá vybavené keyless entry system.

Kontrolka indikujúca slabú batériu v kľúčoch

Platí len pre vozidlá vybavené keyless entry system.

Kontrolka pre sledovanie jazdných pruhov

Kontrolka pre stlačenie pedálu

Signalizuje, že pedál spojky resp. nožnej brzdy je potrebné stlačiť napr. pre naštartovanie motora.

Kontrolka servis required/Due

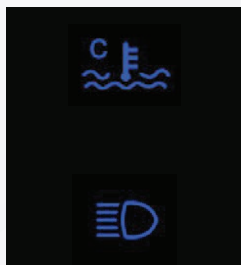
Kontrolka signalizuje servisnú prehliadku vozidla a to buď plánovanú, nastavenú podľa intervalu alebo neplánovanú v prípade ak elektronika vozidla vyhodnotí aktuálnu potrebu navštíviť odborný servis.

Kontrolka nízkej teploty/rizika vzniku poľadovice

Kontrolka signalizuje pokles teploty pod určitú hodnotu, zvyčajne pod +4°C.

Kontrolka nízkej hladiny aditiva AdBlue

Modrá farba bola donedávna vyhradená len kontrolke diaľkových svetiel. V poslednej dobe ju ale používajú aj vozidlá, ktoré nie sú vybavené ukazovateľom teploty chladiacej kvapaliny. Kým je teplota chladiacej kvapaliny pod určitú teplotu, svieti modrá kontrolka teplomera.

Kontrolka nízkej teploty chladiacej kvapaliny

Vozidlá, ktoré nie sú vybavené ukazovateľom teploty chladiacej kvapaliny, sú vybavené modrou kontrolkou. Tá sa rozsvieti ak je teplota chladiacej kvapaliny príliš nízka.

Kontrolka diaľkových svetiel

Zelená farba kontroliek znamená, že dotýčná funkcia či systém je v prevádzke (napr. zapnuté svetlá, hmlovky či aktivovaný tempomat).

Kontrolka predných hmlových svetiel

Kontrolka tempomatu Kontrolka signalizuje, že regulácia/udržiavanie rýchlosti je aktívna.

Kontrolka tempomatu

Kontrolka signalizuje, že regulácia/udržiavanie rýchlosti je aktívna.

Kontrolka adaptívneho tempomatu

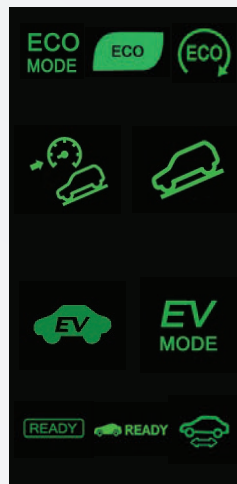
Kontrolka sa rozsvieti, ak je aktivovaný adaptívny tempomat.

Kontrolka aktivácie el. parkovacej brzdy

Kontrolka signalizuje aktivovanú el. parkovaciu brzdú, ktorá sa pri stlačení akceleračného pedálu automaticky deaktivuje.

Kontrolka pre stlačenie pedálu nožnej brzdy

Kontrolka sa používa len pri vozidlách s automatickou prevodovkou.

Kontrolka režimu ECO

Kontrolka sa rozsvieti, ak je aktivovaný tzv. ECO - šetriaci režim.

Kontrolka DAC – (Downhill Assist Control) a HDC (Hill Descent Control)

- asistovaný zjazd svahu

Kontrolka sa rozsvieti, ak je aktivovaný systém asistovaného zjazdu prudšieho svahu.

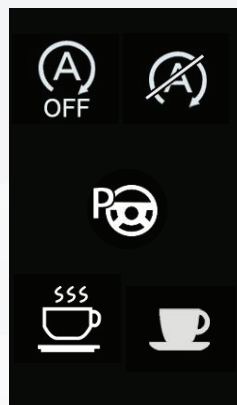
Kontrolka elektrického módu

Kontrolka sa aktivuje v prípade, ak hybridné vozidlo jazdí výlučne na elektrický pohon.

Kontrolka hybrid ready

Kontrolka svieti v prípade, ak je vozidlo s hybridným pohonom pripravené k jazde.

Biela farba kontroliek je v podstate obdobou zelenej, kedy svietiacu zelenú kontrolku nahrádza svietiaci biela ikona v displeji prístrojového panelu a zobrazuje prevádzkový stav toho ktorého systému.

Kontrolka systému Start-Stop

Kontrolka signalizuje, že systém start-stop vypol motor. Po stlačení spojkového pedálu sa motor automaticky naštartuje.

Kontrolka aktivovaného parkovacieho asistenta

Kontrolka indikujúca únavu vodiča

Kontrolka sa rozsvieti zvyčajne spolu so zvukovým signálom, ak systém vyhodnotí únavu vodiča (potenciálne nebezpečenstvo) pri pokračujúcej jazde.

STALA SA MI DOPRAVNÁ NEHODA A NA ČO SI DAŤ POZOR!

Dopravná nehoda je neprijemná udalosť, ktorá sa môže stať každému účastníkovi cestnej premávky, t.j. motoristovi, cyklistovi či chodcovi. Riziko nehody sa výrazne zvyšuje bezohľadným správaním, nepozornosťou, kvalitou cestnej siete, zlými poveternostnými podmienkami a značný vplyv majú aj skúsenosti, psychika a tzv. sebareflexia o schopnostiach dotýčnej osoby zvládnuť potenciálne nebezpečnú situáciu. Negatívny vplyv na bezpečnosť cestnej premávky má aj jazda či chôdza pod vplyvom alkoholu alebo rôznych omamných látok-drog.

Ako postupovať pri dopravnej nehode je stručne uvedený v nasledovných bodoch:

- Ak to dovoľuje zdravotný stav a ďalšie okolnosti, vrelo sa odporúča nafotiť všetko podstatné aj na prvý pohľad nepodstatné, čo sa dopravnej nehody týka. V praxi to znamená nafotiť poškodenia vozidiel, stopy na vozovke, polohu vozidiel prípadne osôb a okolie nehody z rôznych polôh a vzdialeností. Ak sa dá, potrebné je fotiť situáciu hneď po nehode, kým sa ešte s ničím nemanipulovalo, pretože často sa stáva, že ľudia z rôznych príčin premiestňujú vozidlá (motorky, bicykle a pod.). Všetky takéto následné pohyby dopravných prostriedkov aj samotných účastníkov po nehode môžu výrazne ovplyvniť vyšetrovanie, kludne aj vo Váš neprospech.
- Nepremiestňujte polohu vozidiel a nehýbte s nimi až do príchodu polície. Ak je to nevyhnutné na uvoľnenie alebo na ošetrovanie zranenej osoby alebo na obnovenie cestnej premávky, účastník dopravnej nehody môže premiestniť vozidlá, pritom je však povinný vyznačiť (kriedou, sprejom, kameňom a pod.) postavenie vozidiel po dopravnej nehode (obkreslením všetkých rohov vozidla, stredu kolies vozidla a pod.), jazdnú situáciu a stopy. Pred premiestnením vozidiel je potrebné nafotiť ich pôvodnú polohu.
- Nie je to zrovna etické, ale opäť ak to dovoľujú okolnosti, je potrebné nafotiť aj polohu zranených či usmrtených osôb. Záchranári často prídu na miesto nehody ešte pred príchodom polície a zmenia polohy osôb, niekedy aj vozidiel. Zmeny polohy zranených osôb môžu výrazne ovplyvniť vyšetrovanie, kludne aj vo Váš neprospech.
- Na mieste dopravnej nehody často vládne panika, emócie a stres. Preto sa odporúča, aby bezprostredne po nehode účastníci policajtom nepodávali podrobné vysvetlenie o vzniku a priebehu dopravnej nehody. Polícia to síce často vyžaduje, lepšie je však podať podrobné vysvetlenie až vtedy, keď sa z nehody trochu spamätáte a budete v stave objektívne podať vysvetlenie. To znamená kludne aj na ďalší deň. Človek v strese resp. pod vplyvom emócií často vypovie a podpíše aj to, čo nie je pravda a následne toho môže ľutovať, keďže korigovať takúto výpoveď býva neraz obtiažne aj pre skúseného advokáta.
- Pokiaľ nerozumiete spísanému protokolu, zápisnici alebo náčrtku nehody (nehanbite sa zato, nikto nie je dokonalý) alebo ste v strese či dokonca šoku, odmietnite dotýčné dokumenty podpísať a podpíšte ich až vtedy, keď si ich v klude prečítate, resp. ak sa poradíte s právnikom či znalcom a budete s ich obsahom súhlasiť.

■ Z hľadiska poistného plnenia je potreba správne vyplniť tlačivo o nehode a do 15 dní od vzniku dopravnej nehody nahlásiť udalosť do poisťovne, v ktorej máte povinne zmluvne poistené vozidlo. Tlačivo o nehode je potrebné poriadne vyplniť, inak môže v prípade nepresností alebo neúplného vyplnenia nastať problém s poistným plnením. Toto tlačivo je povinné mať so sebou v aute, má medzinárodný formát a tak sa používa aj v prípade, že druhým účastníkom dopravnej nehody je príslušník cudzieho štátu. Vyplňte tie časti, ktoré sa vás týkajú, vinník nehody vyplní svoju časť formulára, pričom je vhodné, keď sa nakreslí aj priebeh nehody. V prípade, že vinníkom je cudzinec, ten vyplní svoju časť formulára Správa o nehode v konkrétnom jazyku. Tlačivo podpíšu obidve strany, pričom originál musí škodca doručiť do svojej poisťovne do 15 dní (30 dní ak poistná udalosť vznikla v zahraničí) od vzniku poistnej udalosti. Ak nebola dopravná nehoda už na mieste políciou vyriešená (vinníkovi nebola uložená pokuta), udalosť nahláste vždy, aj keď sa cítite byť poškodeným. V takom prípade poisťovni oznámte, že hlásenie podávate z opatrnosti a uveďte len stručný popis vzniku dopravnej nehody.

Jednoduchšie dopravné nehody sa zvyčajne riešia priamo na mieste, v prípade náročnejších nehôd sa vypočutie rieši na polícii, samozrejme ak to dovoľuje zdravotný a psychický stav vypočúvaného. Ak nie ste v stave objektívne vypovedať alebo posúdiť výpoveď, odložte to na iný deň, resp. zavolajte si právnik alebo sa poraďte so súdnym znalcom. Právny zástupca môže byť prítomný už na prvom vypočutí na polícii a napomôcť tak k objektívnemu vyšetreniu dopravnej nehody.

NEVYPLATENÁ ŠKODA / POISTKA NA AUTE - NEUZNANÁ POISTNÁ UDALOSŤ NA VOZIDLE

Mnohým motoristom sa už stal prípad, že im poisťovňa neuznala škodu na vozidle a to buď čiastočne alebo v plnom rozsahu. Dôvodov pritom býva viacero, od drobností ako sú neúplne údaje, zle vypísané tlačivá, až po vážnejšie záležitosti, akými sú popretie príčiny vzniku poistnej udalosti či rozpor - krátenie rozsahu poškodenia resp. vyplatenej sumy. Veľa krát ide o drobnosti za pár euro, ktoré nemá cenu riešiť, keďže prípadná vynaložená práca a stratený čas sú neraz drahšie. Je však aj veľa prípadov, kde škoda dosahuje stovky resp. tisíceky euro a tam sa už oplatí ako sa hovorí, vyhrnúť si rukávy a niečo preto spraviť. V článku je uvedených zopár informácií, ako v takýchto prípadoch postupovať.

a) Krátenie vyplatenej sumy

Krátenie poistného plnenia zvyčajne nastáva v prípadoch, kedy si poškodený uplatňuje náhradu škody z PZP (povinného zmluvného poistenia) vinníka nehody. Po nahlásení škodovej udalosti na poisťovni a následnej obhládke technikom poisťovne, obvykle zamieri poškodený motorista do servisu, kde nechá svoje vozidlo opraviť. Bežným zvykom je, že motorista opravu zaplatí zo svojho, resp. servis zašle faktúru a následne sa od poisťovne žiada uhradiť poistné plnenie vo výške ceny opravy, ktorá je uvedená na faktúre zo servisu.

V prípade poistného plnenia z PZP sa ale neraz stáva, že poisťovňa nepreplatí celú servisom vyfakturovanú cenu opravy. Ako dôvod zníženia vyplatenej sumy bola najmä v minulosti uvádzaná tzv. amortizácia vozidla, kde hlavnú úlohu hrá vek vozidla a najazdené kilometre. V súčasnosti je v tomto smere oveľa lepšia situácia a poisťovne zvyčajne uhrádzajú poistné plnenie bez vplyvu amortizácie.

Krátenie poistného plnenia však môže nastať, ak klient resp. servis nedokladujú, že boli pri oprave použité originálne náhradné diely. V tomto prípade poisťovňa často krát krát poistnú sumu aj o niekoľko desiatok %. Podobná situácia môže nastať aj v prípade, ak servis naúčtuje väčší rozsah prác, ako je stanovený kalkulačným programom, resp. ako je uvedené v servisnom postupe toho ktorého výrobcu vozidla.

Pozor si treba dať aj v prípade, ak si chcete nechať vyplatiť škodu rozpočtom. Veľa motoristov sa k tomu kroku rozhodne, lebo dúfa, že nájde lacnejší servis, ktorý im poškodené vozidlo opraví a ešte im aj niečo zostane. Bohužiaľ, prax poisťovní je taká, že vo výpočte poistného plnenia sa v takomto prípade kalkuluje len s najlacnejšími často neoriginálnymi náhradnými dielami a s nízkou normohodinou na klampiarske resp. lakovacie práce. Vo výsledku tak poškodený motorista síce dostane určitý obnos peňazí, za ten mu ale nie je seriózny servis schopný spraviť kvalitnú opravu jeho poškodeného vozidla.

Krátenie poistného plnenia môže nastať aj v iných prípadoch (PZP alebo havarijné poistenie), napr. keď poisťovňa neuzná rozsah škody, alebo poškodení je viacero a vzniká pochybnosť či sa poškodenia stali na rovnakom mieste a v rovnakom čase. V prípade havarijného poistenia sa pristúpi na zníženie o jednu alebo viac spoluúčastí, v prípade PZP sa úmerne kráti poistné plnenie. Problémom môže byť aj cena dielov, ktorú vyfakturoval autoservis a taktiež postup-náročnosť /prácnosť opravy. Pri havarijnom poistení si pri niektorých poisťovniach treba dať pozor aj na tzv. zmluvný servis. Poisťovne majú vybrané určité servisy, ktoré prešli nejakým schvaľovacím procesom a ktorým poisťovňa akceptuje dohodnuté ceny servisných prác. V prípade ak si klient vyberie iný servis, ktorý nie je na zozname schválených servisov poisťovne, môže dôjsť ku kráteniu poistného plnenia. Táto informácia je uvedená aj v poistnej zmluve spolu s maximálnou sumou v € za hodinu, ktorú je poisťovňa ochotná vyplatiť za vykonané servisné práce pri nezmluvnom servise.

b) Popretie príčiny vzniku poistnej udalosti a následného poškodenia vozidla

Stávajú sa aj prípady, kedy poisťovňa neuzná škodu vôbec - nevypláti poistné plnenie. Dôvodom zvyčajne býva popretie príčiny vzniku poistnej udalosti a to z časovej resp. príčinnej súvislosti. Inými slovami napísané, poisťovňa Vám oznámi, že predmetná nehoda sa nestala tak ako popisujete resp. vzťahujú sa na ňu rôzne výluky uvedené v poistnej zmluve a preto nemáte nárok na poistné plnenie. Poisťovne sa takto chránia pred rôznymi podvodníkmi a špekulantmi. Bohužiaľ, neraz na tento prísny systém doplatia aj nevinní motoristi, ktorí v strese spôsobenom dopravnou nehodou alebo proste z nevedomosti napíšu/povedia do hlásenia o nehode rôzne informácie. Ak teda klient poisťovne napíše/nahlási irelevantné alebo dokonca mylné informácie, poisťovňa obvyčajne zareaguje krátením či nevyplatením poistnej sumy.

Ak to okolnosti dopravnej nehody dovoľujú, skúste všetko okolo dopravnej nehody pofotiť alebo zadokumentovať napr. aj pomocou svedkov. Pri vypisovaní tlačiva do poisťovne alebo pri nahlásovaní do call centra buďte v klude. Ak nie ste alebo si nato odborné či z iných dôvodov netrúfate, zverte to niekomu inému. Taktiež, ak sa pri nehode neviete dohodnúť kto je na vine - príčinu nehody nie je možné dobre určiť, alebo ak sa na prvý pohľad jasný vinník nehody vykrúča, je arogantný, nadáva a podobne, je lepšie zavolať políciu a miesto nehody si spolu s poškodenými vozidlami si ešte pred príchodom policajta poriadne pofotiť.

c) Čo v takýchto prípadoch robiť

Postupy poisťovní pri likvidácii poistných udalostí sú vo väčšine prípadov veľmi podobné a zvyčajne nenastanú výraznejšie komplikácie. V niektorých prípadoch sú však rozdiely medzi poisťovňami výraznejšie, čo sa už môže prejavovať na likvidácii poistnej udalosti a následnej vyplatennej sume. Inými slovami, škodu, ktorú jedna poisťovňa bez problémov rýchlo uhradí v plnej výške, môže iná poisťovňa zamietnuť alebo vyplatiť podstatne menšiu sumu.

1. Ak ste znalý v problematike (právnik, mechanik a pod.), môže postačiť telefonická alebo písomná argumentácia Vašeho stanoviska. Poisťovne sú totiž do značnej miery vnímavé a ak sa objaví fundovaný jedinec, ktorý problematike rozumie, môže poisťovňa Váš nárok na vyplatenie rozdielu v poistnom plnení prehodnotiť a predmetnú čiastku tak doplatiť resp. vyplatiť - ak sa jedná o popretie celej požadovanej sumy. Ak takýto postup nezaberie, potom ostáva jediným dostupným riešením domáhanie sa nároku cestou občianskoprávnej žaloby. V takom prípade je už ale potrebný právny zástupca, ktorý bude Vaše požiadavky obhajovať na súde. Následne sa treba pripraviť na skutočnosť, že súdne konanie môže trvať aj niekoľko mesiacov a tiež na fakt, že väčšinou budete čeliť argumentačne a procesne zdatnému právnikovi (pracovníkovi) poisťovne, ktorý Vás môže poľahky "sfúknuť" obzvlášť, ak je menej zdatný aj Váš právny zástupca.

2. Ak nie ste znalý v problematike alebo si proste netrúfate, odporúča sa obrátiť sa na profesionála - skúseneho právnika, ktorý má už s podobnými spormi dostatok skúsenosti a dosahuje dobrú úspešnosť. Takýto právnik vie dobre zhodnotiť Vaše možnosti a v prípade potreby vie Vaše argumenty podložiť kvalitne vypracovaným znaleckým posudkom. Všeobecne platí, že ak poisťovňu kontaktujete v zastúpení skúseným právnikom, je oveľa väčšia pravdepodobnosť, že poisťovňa si riziko prehrátého súdneho sporu navýšeného o nemalé náklady právneho zástupcu, znalca/znaleckého posudku uvedomí a nebude tak zbytočne riskovať a požadované poistné plnenie Vám radšej vypláti. Často krát sa ale stáva, že poisťovne nechajú vygradovať celý spor až na hranu, teda na súdne pojednávanie. Ak ste ale presvedčený že je pravda na Vašej strane, treba si svoje záujmy hájiť a to aj za cenu rizika prípadného súdneho sporu. S pomocou odborníkov je potom veľká šanca uspieť so svojimi nárokmi pred súdom.

POKUTY ZA VYBRANÉ PRIESTUPKY

priestupok	Slovensko	Česko	Rakúsko	Nemecko
zákaz zastavenia	78 - 198 €	1000 - 2000 Kč	36 €	10 - 30 €
telefonovanie za volantom	100 - 200 € (správne konanie)	1000 - 2500 Kč (2 body)	50 €	100 € / 1 bod
nepoužitie bezpečnostných pásov	50 €	1500 - 2500 Kč	35 €	30 €
nedanie prednosti v jazde	50 €	2500 - 5000 Kč (4 body)	70 €	20€ / 100€ (3 body - ohrozenie)
nezastavenie pred značkou STOP bez ohrozenia	99 €	2500 - 5000 Kč (5 bodov)	30 €	10€
nezastavenie pred značkou STOP s ohrozením	300 €	2500 - 5000 Kč (5 bodov)	správne konanie	50€ (3 body)
jazda na červenú bez ohrozenia	150 €		70 €	90€ (3 body)
jazda na červenú s ohrozením	300 €	1500 - 2500 Kč	správne konanie	320€ (4 body a 1 mesiac)
nedanie znamenia o zmene smeru jazdy	20 - 40€		35 €	70€ (3 body)

POKUTY ZA PREKROČENIE RÝCHLOSTI

Slovensko

v obci	pokuta	mimo obce	pokuta
najviac o 6 km/h	napomenutím	najviac o 10 km/h	napomenutím
o 6 až 10 km/h	15 €	o 11 až 15 km/h	30 €
o 11 až 15 km/h	39 €	o 16 až 20 km/h	42 €
o 16 až 20 km/h	66 €	o 21 až 25 km/h	66€
o 21 až 25 km/h	96 €	o 26 až 30 km/h	99 €
o 26 až 30 km/h	141 €	o 31 až 35 km/h	162 €
o 31 až 35 km/h	201 €	o 36 až 40 km/h	201 €
o 36 až 40 km/h	270 €	o 41 až 45 km/h	270 €
o 41 až 45 km/h	342 €	o 46 až 50 km/h	342 €
o 46 až 50 km/h	402 €	o 51 až 55 km/h	402 €
o 51 až 55 km/h	471 €	o 61 až 65 km/h	471 €
o 61 až 65 km/h	600 €	o 66 až 70 km/h	600 €
o 66 až 70 km/h	699 €	o 71 až 75 km/h	699 €
o viac ako 70 km/h	798 €	o viac ako 75 km/h	798 €

Zdroj: Sadzobník pokút ukladaných políciou v blokovanom konaní (účinný od 1. 12. 2019)

Česko

prekročenie rýchlosti	bloková pokuta	správne konanie	trestné body
v obci do 5 km/h alebo mimo obce do 10 km/h	do 1000 Kč	1500 – 2000 Kč	0
v obci do 20 km/h alebo mimo obce do 30 km/h	do 1000 Kč	1500 – 2000 Kč	2
v obci o 20 km/h a viac alebo mimo obce o 30 km/h a viac	do 2500 Kč	2500 – 5000 Kč	3
v obci o 40 km/h a viac alebo mimo obce o 50 km/h a viac	Nie je možná	5000 – 10000 Kč	5 + zákaz činnosti 6 - 12 mesiacov

Bodový systém vydáva zákonom Ministerstvo dopravy a je platný len pre vodičov motorových vozidiel na území Českej republiky. Horná hranica je stanovená na 12 bodov, trestné body sa sčítajú, po dosiahnutí hornej hranice 12 bodov dôjde k odobratiu vodičského preukazu na 18 mesiacov a pre jeho vrátenie je nutné absolvovať preskúšanie v autoškole.

Nemecko

prekročenie rýchlosti	pokuta v obci	pokuta mimo obce
do 10 km/h	15 €	10 €
od 11 do 15 km/h	25 €	20 €
od 16 do 20 km/h	35 €	30 €
od 21 do 25 km/h	80 € a 1 bod	70 € a 1 bod
od 26 do 30 km/h	100 € a 1 bod	80 € a 1 bod
od 31 do 40 km/h	160 € a 2 body	120 € a 1 bod
od 41 do 50 km/h	200 €, 2 body a 1 mesiac zákaz šoférovania	160 €, 2 body a 1 mesiac zákaz šoférovania
od 51 do 60 km/h	280 €, 2 body a 2 mesiace zákaz šoférovania	240 €, 2 body a 1 mesiac zákaz šoférovania
od 61 do 70 km/h	480 €, 2 body a 3 mesiace zákaz šoférovania	440 €, 2 body a 2 mesiace zákaz šoférovania
nad 70 km/h	680 €, 2 body a 3 mesiace zákaz šoférovania	600 €, 2 body a 3 mesiace zákaz šoférovania

* V Nemecku funguje od roku 2014 8 bodový systém. Na rozdiel od Českej republiky sa v ňom trestné body nepripočítavajú, ale naopak odpočítajú. Všeobecne je to tak, že spáchame ak nejaký priestupok s pokutou nad 60 eur, zapíše si nás polícia do tamjšieho systému a odpočítajú nám príslušné body. U niektorých závažných priestupkov potom hrozí zákaz riadenia v Nemecku.

Rakúsko

prekročenie rýchlosti	pokuta	anonymné konanie
v obci do 20 km/h	30 €	29 - 60 €
v obci do 30 km/h	50 €	56- 72 € / *
v obci do 40 km/h	70 €	70 - 160 € / *
v obci nad 40 km/h	nie / *	od 150 € / *
mimo obce do 20 km/h	30 €	29 - 50 €
mimo obce do 30 km/h	50 €	56- 90 € / *
mimo obce do 40 km/h	70 €	140 - 160 € / *
mimo obce do 50 km/h	nie / *	150 - 300 € / *
mimo obce nad 50 km/h	nie / *	*
mimo obce nad 70 km/h	680 €, 2 body a 3 mesiace zákaz šoférovania	600 €, 2 body a 3 mesiace zákaz šoférovania

* správne konanie / ak vodič nezaplatí pokutu v riadnom termíne
Anonymné konanie (Anonymstrafverfügung) sa využíva pri dokumentovaných priestupkoch vozidiel bez určenia konkrétneho vodiča. Riadenie sa teda nevedie proti konkrétnej osobe, ale výzva k úhrade pokuty je doručená tomu, kto môže určiť vinníka (majiteľ vozidla).

KUNY A HLODAVCE V AUTE - RADY AKO SA ICH ZBAVIŤ

Nejeden motorista pozná situáciu, keď si na vnútornostiach jeho vozidla pochutná neželaný návštevník zo zvieracej ríše. Niekedy taká návšteva skončí len obhryzenou hlukovou izoláciou, inokedy padne za obeť aj kabeláž vozidla. Práve obhryzené káble sú najväčším rizikom, keďže dokážu aj znehybniť vozidlo. Preto ak objavíte na vozidle stopy po labkách, v motorovom priestore trus, kúsok potravy, kosti alebo chlpy zvierat, treba spozornieť. **Existuje niekoľko spôsobov, ako sa účinne brániť takýmto neželaným zvieracím návštevám.**

Asi najčastejšie používaným prostriedkom je **sprej**. Obsahuje horký extrakt na prírodnej báze. Aplikuje sa pri vypnutom a pokiaľ možno studenom motore (až sa hneď neodparí). Ceny takýchto sprejov začínajú na sume okolo 5 €.

Častým pomocníkom je aj **elektronický plašič**. Ten produkuje ultrazvukové vlny, ktoré človek nepočuje, zvieratá sú však na ne citlivé a vadia im. Inštalácia zariadenia vyžaduje pripojenie na elektrický zdroj a odporúča sa zveriť odborníkovi. Cena zariadení začína na 12 €.

Ďalšou možnosťou sú **tyčinky**, ktoré sa prichytia v motorovom priestore. Tieto tyčinky podobne ako voňavý stromček uvoľňujú pach do okolia, ktorý je pre zvieratá nepríjemný. Ich účinnosť sa pohybuje v mesiacoch, niektoré vydržia až pol roka. Cena začína niekde okolo 10-12 €.

Niektorým motoristom sa osvedčil aj **octom** postriekaný motorový priestor, ktorý je pre zvieratá nepríjemný, keďže cítiť ostrý kyslý pach. Výhodou je rýchla a lacná aplikácia, nevýhodou kratšia doba ochrany a potreba častejšej aplikácie.

Nakoniec sú tu také **domáce recepty**. Už spomínaný voňavý stromček dokáže niektoré zvieratá odpúdiť. Podobne je to aj s rôznymi aromatickými tabletami do WC, resp. WC blokmi alebo voňavé mydlo zavesené v sieťke. Taktiež sa odporúča z času na čas motorový priestor pretrieť handričkou napustenou v dezinfekčnom prostriedku. Niektorým motoristom sa osvedčilo zavesiť do motorového priestoru psie alebo mačacie chlpy, či potrieť niektoré časti ich exkrementami. Vraj účinkuje aj ľudský pach v podobe vlasov či smradľavých ponožiek. Ak máte garáž a pravidelných návštevníkov, funguje aj rozmiestnenie pascí. Pokiaľ je vozidlo dlhšie v garáži, oplatí sa priebežne kontrolovať a upchávať možné otvory, ktorými by sa zver dostala do interiéru vozidla.

A ako je to s poisťovňami? Väčšinou sú takéto škody hradené len z havarijného poistenia (radšej sa ale opýtajte, či je zahrnuté aj poistenie káblov zničených hlodavcami). Vyskytujú sa aj prípady, kedy je možné pripoistenie poškodeného vozidla hlodavcami aj k zákonnému poisteniu.

BAZÁRNICKÝ SLANG

Pri kúpe či predaji jazdených automobilov sa často stretávame s rôznymi pomenovaniami tej ktorej časti auta resp. názvami opisujúcimi celkový technický stav vozidla. Nakoľko sú mnohé z nich nielen úsmevné, ale obsahujú aj skrytý (neraz varovný) odkaz, rozhodli sme sa ich zopár spísať do tabuľky. Okrem pobavenia Vám môžu pomôcť orientovať sa v komunikácii s prešpekulovanými predajcami jazdeniek.

Bazárnický slang	Skutočný význam
plný košík, v plnke, plná palba	vozidlo je obdarené nadštandardnou výbavou
TOP Stav	vozidlo je umyté a povysávané
cukrik, cuker	pomenovanie pre vozidlo, ktoré navonok vyzerá akoby práve zišlo z výrobnéj linky, často sa však jedná iba o naleštenú šunku, šopu či haraburdu
metla	pomenovanie pre metalizovú farbu
švihadlá	označenie pre kľúčky na ručné otváranie okien
to auto je po dedovi, ktorý musel odovzdať vodičák, na tom jazdila nejaká doktorka, mnišky v Nemecku ...	výrok predávajúceho na zmätutie kupujúceho, že vozidlo bolo v dobrých rukách a je teda vo vynikajúcom stave, skutočnosť je však často opačná a vozidlo nemá ďaleko od hrobu
iba "šuchlé", "túklé" poprípade "ľahko čajznuté"	vozidlo s veľkou pravdepodobnosťou prekonalo haváriu rovnajúcu sa zrážke s vlakom alebo Tatrou 815
vývar, vata	pomenovanie pre zisk z predaja vozidla
f koži	niektoré časti interiéru potiahnuté kožou
šepot kvetín	predajca vozidla sa snaží vzbudiť dojem hladko bežiaceho motora, v skutočnosti to má motor už za sebou a hučí ako križiacky kôň na poslednej výprave
kvitne	karoséria značne znehodnotená koróziou
leštenka	dôkladne vyčistené/vyleštené auto, ktoré sa snaží urobiť vynikajúci 1. dojem a odviesť pozornosť od skutočného stavu, avšak pozor, zvyčajne sa jedná o pascu na očarenie kúpy chtivého amatéra, ktorý iné ako vzhľad nerieši
sadnúť a jazdiť	vozidlo akože nepotrebuje urgentnú opravu, v skutočnosti však čaká na servis ako na spasenie
kombajn, kombinéza	karosárska verzia kombi
voňavka	navonok krásne auto, realita je povysávaná a umytá šopa s pol miliónom km
vražda	auto je na pokraji smrti - zodraté a zničené vhodné akurát do šrotu
žumpa, būda, črep	to isté ako vražda

**Budeme radi, ak Vás naša brožúra zaujme a pomôže Vám.
Rovnako Vám chceme pomáhať aj v prípade,
ak nám prejavíte dôveru v parlamentných voľbách.**

JUDr. Bc. Miloš Svrček, PhD., LL.M.

13

Ing. Marcel Janco

50